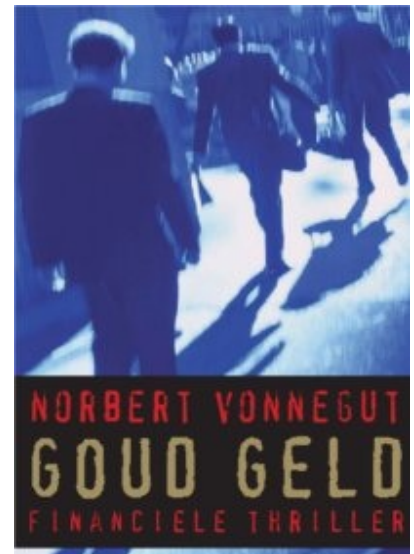

Net uit: Goud geld

Norbert Vonnegut, *Goud geld*, vertaald door **Gert-Jan Kramer**, verschenen bij uitgeverij [Verbum](#). (Oorspronkelijke titel: *Top Producer*)

Met een achternaam als Vonnegut ligt de eerste vraag voor de hand: nog familie van? Ja, Norbert is familie van. Norb is ook een insider op Wall Street die met dit boek debuteert als thrillerschrijver. Hij hanteert eenzelfde satirische stijl als zijn beroemde naamgenoot en weet aan de hand van een moordonderzoek op oneerbiedig komische wijze de beerput van Wall Street te lichten. Anders gezegd, Vonnegut heet ons welkom in het financiële gesticht dat Wall Street heet.

Naast de thrillerplot rondom de bizarre moord op Charlie Kelemen, een weldoener die in het zeeaquarium van Boston aan flarden wordt gescheurd door haaien, word je als lezer ondergedompeld in het leven van diens beste vriend: Grove O'Rourke, een topproducer op Wall Street. Grove, het hoofdpersonage, werkt zich steeds dieper in de nesten zodra hij op zoek gaat naar wie verantwoordelijk is voor de dood van zijn beste vriend.

Vertaalperikelen

Het vertaalproces pakte hectisch uit, aangezien het voorlopig manuscript waaruit ik vertaalde in het allerlaatste stadium voor driekwart (!) bleek te zijn herschreven. Nadat ik de moed uit mijn schoenen had geraapt, begon ik dus weer van voren af aan. Al moet gezegd dat de thrillerplot er beter op was geworden, maar het is een van de redenen waarom het boek bijna een jaar later verscheen dan gepland. De oorspronkelijke Nederlandse titel *Snel geld* was in de tussentijd gebruikt door A.W. Bruna voor een thriller van Jens Lapidus, dus heet Norbs debuteert nu *Goud geld* om verwarring te voorkomen.

Als je geen financiële jongen bent, vormt een thriller vol Wall Street-termen een uitdaging, maar het

toeval wilde dat tijdens het vertalen de wereldwijde kredietcrisis uitbrak. Wanneer ik beurstermen uitgelegd wilde krijgen, hoefde ik alleen de televisie aan te zetten, waar experts over elkaar heen buitelden om de meest obscure financiële constructies uiteen te zetten. Ook de terminologielijsten van banken als ABN AMRO bleken handig voor een sneller begrip van bepaalde termen. Zo heb ik tijdens het vertalen zitten worstelen met allerlei ondoorzichtige beleggingstechnieken die als couleur locale langskomen, want je wilt als vertaler toch eerst weten hoe zoiets in elkaar steekt voordat je je eraan waagt het in begrijpelijk Nederlands te gieten.

Humoristische stijl

Het plezier van de vertaling zat vooral in Vonneguts zeer beeldende, humorvolle stijl en de scherpe, levendige dialogen. Personages hebben niet zomaar een dik hoofd, maar 'een vleesgeworden klokkentoren waaruit zelfspot galmt', spreken alsof ze hun stembanden hebben 'achtergelaten in een borrelglas', en de beurshandelaren die elke ochtend vergaderen op het toilet roepen vanaf porseleinen zetels 'dat iedereen de pot op kan'.

Een mooi voorbeeld van hoe een vertaling meerwaarde kan bieden ten opzichte van het origineel, en van de vertaaltechniek om iets wat eerder onvermijdelijk verloren is gegaan later te compenseren, is de vertaling van 'style drift' met 'schoenmaker blijf bij je leest'. Voor mij een waar bingo-moment, want laat de hedgefondsmanager wiens stijl 'drift' nu uitgerekend de zoon zijn van een schoenlapper.